
Trobem més endavant tres apèndixs sobre obres dels modernistes reusencs, dades sobre els periòdics en què van publicar, i treballs dels modernistes reusencs apareguts a la premsa de Reus des de l'any 1889 a 1911. Material utilíssim per a endegar estudis més concrets sobre els modernistes reusencs que, a excepció de la recent publicació de l'*Obra Literària* de l'Antoni Isern, a cura de Joan Cavallé i Magí Sunyer, resten encara per treballar més àmpliament.

Com a punt final caldria esmentar la necessitat que les obres d'investigació literària tinguin una projecció més àmplia. És molt de lloar l'existència d'una edició de caràcter local com la que recentment ha aparegut, però cal la seva publicació en una editorial d'abast o d'incidència més real. Que les visions dels crítics sobre certs aspectes del Modernisme puguin anar canviant a mida que els estudis com el que ara ha publicat Magí Sunyer aportin noves valoracions.

FERMÍ ROIG

ZENIT: DARRER COMUNICAT

Zenit. Art/Lletres. Ed. La Gent del Llamp, 4. Tarragona, 1985.

Fa poc que ha sortit el darrer número de "La Gent del Llamp", el quart. Tots els números tenen alguna característica diferent dels llibres que normalment es troben a les llibreries i aquest és potser el més diferent a nivell estètic i extern.

Aquest quart volum podríem dividir-lo en dues parts: una de lletres i una altra de plàstica. En l'apartat de lletres, que aquesta vegada es queda en minoria, hi ha dos contes. Un, és un treball del Joan Cavallé que es diu *Punt i final* i un altre del Fermí Roig amb el nom de *Solucionem el seu problema*. Ambdós contes els podríem encabir en la temàtica de l'absurd.

L'últim treball que hi ha de lletra és el del Magí Sunyer que queda apartat una mica dels altres tant pel que fa al gènere, és un recull de poesies, com pel que fa a la temàtica, ja que tira cap a un món molt més real i normal entre el lirisme i la tragèdia. És un recull de sis poemes relligats en un quadernet i que ha estat il·lustrat per l'Anton Roca basant-se en els textos del Magí Sunyer. És el treball més extens de tots i té un títol suggestiu: *Blau. Passió de tango*.

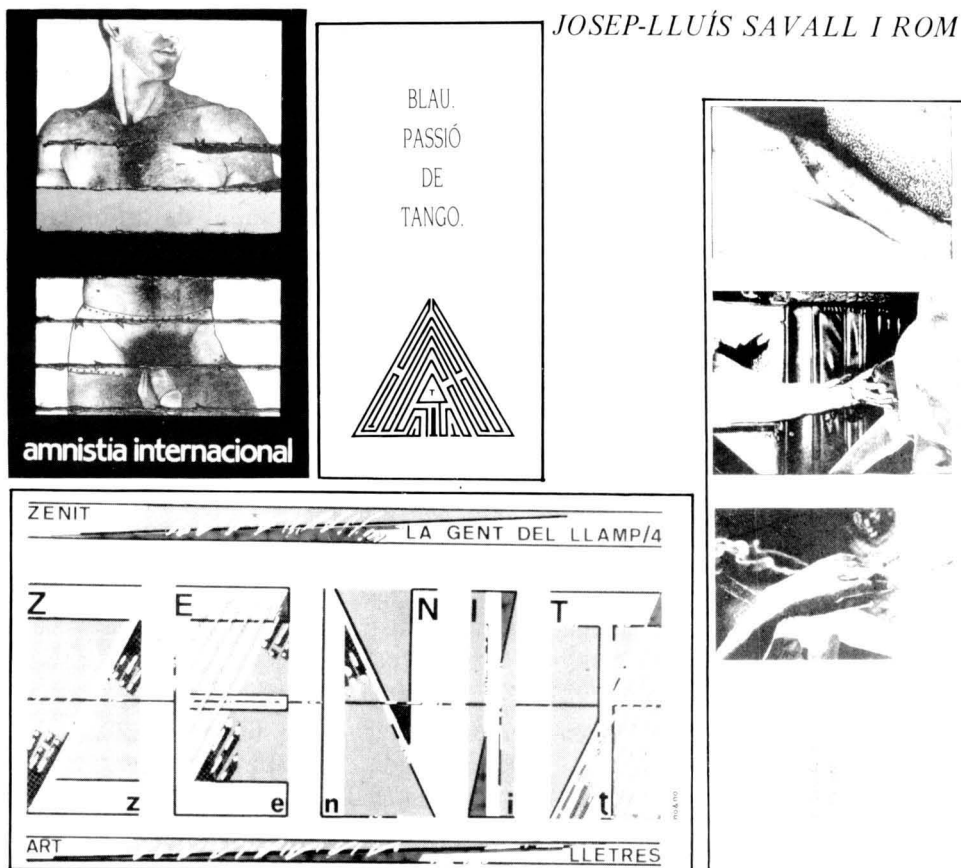
En l'apartat de la plàstica —aquesta vegada hi ha més extensió de plàstica que de lletra— l'Anton Roca presenta dos fotomuntatges: un titulat *Venezia* amb tres moments del *Campanile* de la plaça de Sant Marc on l'últim apartat és la solució que hi dona. L'altre, *Jugoslavija Touring*, és més violent i urbà. Amb noms iugoslaus ens presenta dos aspectes bastant actuals: el món de la droga i el món del sexe. El sexe, situat al mig i

agafat des de la seva vessant pornogràfica. Després dels treballs de l'Anton Roca ens trobem amb una postal del Toni Torrell, realitzada en la seva tècnica habitual: el "collage", que ens parla de l'amnistia entre el divertiment i la serietat potser amb més camí cap a la ironia. Un treball de l'Odile Arqué –*Sinopsi*– de crítica de la religió realitzant un fotomuntatge amb aspectes de l'església primitiva i l'actual amb un breu, però emotiu, comiat.

Tot això, que, en principi, no sembla que sigui un treball massa unitari, va dins una carpeta de cartró de color gris amb un adhesiu on es llegeix: "ZENIT" art/lletres.

He volgut deixar per al final un treball, també de fotomuntatge de l'Anton Roca on hi ha tots els elements del grup en lloc ben visible que serveix per veure tota la gent que hi ha darrera d'aquesta idea, tota aquesta "gent del llamp" que ja van pel seu quart número i que diuen que ben aviat ens deixaran veure el cinquè a les llibreries, un número de narració del Quim Soler que es diu *París no existeix*.

JOSEP-LLUÍS SAVALL I ROM

Alguns dels treballs continguts a la carpeta Zenit.